
„Vtáhlo mě to,“ říká absolventka Univerzity třetího věku, která pokračuje bakalářským studiem na FHS

Je první červen, rozpálené dlažební kostky před budovou Karolina sálají horko, zatímco po nich rytmicky klapou boty slavnostně oblečených hostů a hostek. Ve velkém sále se konají promoce. Diplomy ale nečekají na absolventy a absolventky magisterského studia, jak tomu tradičně bývá. Dnes je dostanou účastníci a účastnice [Univerzity třetího věku](#) v programu **Základy humanitní vzdělanosti**. Programu, který míří ke kořenům novověké filosofie a na jejich základě směřuje k otázkám, kdo je současný člověk a jak se formuje jeho vztah k sobě samému. Mezi všemi absolventkami v sále nápadně vyčnívá výrazně mladší žena. Jmenuje se Dana Prokúpková a její cesta za studiem a poznáním nebyla úplně tradiční.

S Danou jsme se sešli k rozhovoru, aby nám s energií sobě vlastní povyprávěla, jak se to celé seběhlo, že se ocitla právě v programu Univerzity třetího věku. Pojďme se tak nyní společně podívat na tento jedinečný program z trochu jiné perspektivy a představme si blíže, co účastnice a účastníky programu čeká. Právě jsme totiž spustili [přihlašování do studia](#) v příštím akademickém roce a nikdy nevíte, třeba je to to pravé studium právě pro vás!

Jak jste se dostala k univerzitě třetího věku, protože, promiňte, ale nevpadáte zrovna jako její typická účastnice?

Mě právě překvapilo, že to studium nebylo nijak věkově omezené, tak jsem toho využila. Dívala jsem se na celoživotní programy a zaujala mě Otevřená studia, nicméně pak jsem přišla i na to U3V s tím, že to není omezené věkem a zároveň jsem nemusela být tlačena ke „klikacím“ závodům při zápisu kurzů. Vlastně jsem využila toho, že tam ta nabídka byla jeden stálý předmět a pak možnost asi deseti předmětů, které jsem mohla absolvovat s distančními studenty. A vtáhlo mě to do toho akademického světa.

Já jsem studijní typ, škola mi v životě chybí. Je to i taková moje životní etapa, mám mnoho volného času a hledala jsem nějaké smysluplné naplnění. A škola mně vyhovuje tím, že má svoje pravidla, má svůj režim, rozvrh a tak dále, ale zároveň je na této fakultě to studium liberální, což mě lákalo. Já už to ve svém věku vyhledávám, nejsem ráda sešněrovaná. Říkala jsem si: zkusím to zájmově a uvidím. A viděla jsem, že mě to strašně baví, že ten typ studia – filosofie, historie, společenské vědy – mě baví daleko víc. Já jsem předtím studovala cestovní ruch, to bylo taky zajímavé a chtěla jsem se tomu věnovat i profesně, ale protože ta doba tomu nepřála, tak jsem si říkala: co dál? Co jiného? A musím říct, že teď, jak jsem si to zkusila, tak jsem si říkala, že jsem se asi při mém původním studiu minula oborem.

Univerzita třetího věku na FHS UK

Co vás pak přimělo přihlásit se do bakalářského studia?

Cítila jsem, že mi to zájmové studium vyhovuje, ale zároveň mě to úplně nenaplní. Měla jsem pocit, že nejsem plnohodnotnou součástí Karlovy univerzity, a jelikož jsem se jí chtěla stát, tak jsem si říkala, že do toho půjdu. Ty předměty mě opravdu zaujaly, sice ne úplně všechno mi vyhovuje na 100 %, ale i to je právě pro mě zajímavé. To přizpůsobení se, překonávání odporu k novým informacím a vůči informacím, které nevyhledávám. To je pro mě i v osobním životě velká výzva a krok dopředu. Cítím, že mě to studium tady ovlivňuje nejen intelektuálně, ale i duševně. Vyhovuje to mojí duši, dělá mi to dobře a zároveň je to dobré i pro můj osobní růst, protože právě změny a nové věci, to je pro mě v osobním životě velké téma. Už po tom roce, kdy jsem měla možnost si to všechno zkusit, to na sobě cítím, že i tenhle rozměr to pro mě má.

Chtěla bych tohle své studium pojmout jinak než to minulé, očekávám od toho spíš tu cestu, ten princip toho učení se. Pro mě není učení trápení, pro mě je to vyložené životní styl a životní cesta. Mě to prostě baví. Četli jsme Platona, četli jsme Aristotela a pokaždé, když to čtu, tak mě napadne něco nového a to mě na tom baví, že je to různorodé, není to suchopárné učení se dat, učení se na zkoušky, krátkodobá paměť a pak vypustit. To jsem měla v tom minulém studiu a takhle bych to nechtěla. Já si chci ty vědomosti uložit do dlouhodobé paměti, proniknout hlouběji a hlavně si od toho slibuji to získání souvislostí, což je takový hlavní záměr toho studia, jak jsem pochopila. Není to učení se historickým datům a termínům, ale je to hledání, co je za tím.

A co je vlastně takové „Vaše“ téma? Co Vás během studia nejvíce zaujalo?

Já jsem původně mířila na psychologii, ale poté, co jsem zjistila, že tady to není zaměřeno na psychoterapii, ale spíše vědecky, tak teď váhám mezi sociologií a antropologií, protože obě dvě tyto disciplíny mě zaujaly. Chci si poslechnout povinné přednášky a trochu zjistit, kam bych se zaměřila, protože už teď dopředu trochu přemýšlím i nad tématem bakalářské práce. Chtěla bych si vybírat kurzy podle toho, co bych chtěla dělat, ale zároveň si chci nechat otevřené možnosti. Je to těžké vyvážit. Ta nabídka tady je strašně široká a já bych nejradši absolvovala všechny kurzy, ale to nejde, to nestihnu. Já se zároveň nechci nechat omezovat těmi třemi roky, říkám si, že když toho bude moc nebo budu mít pocit, že nestíhám, tak si to prodloužím do čtvrtého ročníku. Nechci si dělat násilí a nechci být v panice. Na to už jsem, řekla bych, moc stará.

U mého manžela jsem neviděla úplně velké nadšení z toho, že jsem splnila podmínky pro přijetí, protože když viděl, jak zodpovědně jsem pojala tento rok, tak si říkal: to už mě nebude vnímat vůbec! Já si sednu k učení, vypnu svět a vtáhne mě to. A když on na mě mluví, tak já absolutně nereaguji. On už si zvykl, že jakmile si sednu ke stolečku – to je můj vyhrazený studijní stoleček – tak se mnou není vůbec nic. Seděla jsem tam hodně a seděla jsem tam celé noci. A to vlastně o nic nešlo. Ale minimálně jsem se naučila pracovat s odborným textem, psát odborný text, citace, to pro mě bylo velké téma, na to jsem si doma udělala celou složku. No, vtáhlo mě to.

Doporučila byste někomu dalšímu začít studium touto neobvyklou cestou skrze U3V, jako jste to udělala Vy?

Já bych na to tentokrát šla asi jinak, šla bych cestou Otevřených studií. Jenže předtím jsem nevěděla to, co vím teď. Takže asi bych šla přes ta Otevřená studia. Ale je pravda, že by pro mě bylo těžké vyznat se ve všech těch předmětech. Takhle jsem to měla nějakým způsobem dané. Myslím, že jsem absolvovala všechno, co měli distanční studenti, plus oni měli splnit ještě dva předměty navíc a pak ty povinné předměty. Já jsem je neměla a v tom jsem měla vyhodu, že jsem se mohla soustředit na ty volnější předměty.

Strašně zajímavý byl Úvod do humanitních věd a studia vzdělanosti s panem doktorem Zikou, ale pro mě to byl vyšší level filozofie, řekla bych. Ale pan doktor Zika to hezky vysvětloval, že opravdu i já jsem pochopila, co říká a co tím myslí. To bylo super. Ale samozřejmě, ta práce s tím filozofickým textem, to je něco úplně jiného a je to pro mě těžké. Třeba kniha Iggerse, Dějepisectví ve 20. století, tak to byla velká výzva, to musím říct, že u této knížky jsem se hodně nadřela, ale zároveň mám pocit, že mi to dalo nějaký smysl. Zvládla jsem to, ale je to opravdu hodně náročné. Říkala jsem vždycky manželovi: jdu si povídat s Iggersem.

Díky tomu ale máte ve studiu celkem náskok, nemyslíte?

Doufám, že ano, protože třeba i to, jak je to studium liberální, jak je ta nabídka široká, tak je to na jednu stranu pozitivní, ale na druhou stranu je pro studenta náročné se v tom zorientovat. Přiznám se, že já jsem si musela udělat tabulku. Už teď vím, jaké kurzy chci v prvním ročníku mít, na jaké se chci přihlásit. Vybírám si většinou z distančních, ale mám tam pár kurzů, které bych chtěla s denními studenty v odpoledních hodinách. Rozmyšlené to mám, ale znáte to, plán je jedna věc a realita je druhá. Život mě naučil, že plán je fajn, ale když to nevyjde podle plánu, tak se taky nic neděje. Dřív bych se hodně hroutila, ale teď doufám, že už to tak mít nebudu. Uvidíme, až nastane ta realita. Snažím se vidět více možností.

Monika Picková
28. 6. 2023